Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

13. november 2014*

Apellatsioonkaebus — Euroopa Parlamendi liige — Hüvitised parlamendiliikme kohustuste täitmisel tekkinud kulude katmiseks — Alusetult saadu tagastamine — Sissenõudmine — Aegumine — Mõistlik tähtaeg

Kohtuasjas C-447/13 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 2. augustil 2013 esitatud apellatsioonkaebus,

Riccardo Nencini, elukoht Barberino di Mugello (Itaalia), esindaja: *avvocato* M. Chiti,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Parlament, esindajad: S. Seyr ja N. Lorenz, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimese astme kohtus,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, Euroopa Kohtu asepresident K. Lenaerts teise koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud J.-C. Bonichot (ettekandja), A. Arabadjiev ja J. L. da Cruz Vilaça,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: ametnik M. Aleksejev,

arvestades kirjalikus menetluses ja 3. aprilli 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 19. juuni 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 R. Nencini palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsus Nencini *vs.* parlament (T-431/10 ja T-560/10, EU:T:2013:290; edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”) esiteks osas, milles Üldkohus jättis kohtuasjas T-560/10 rahuldamata tema nõuded, milles ta palus esimese

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

võimalusena tühistada Euroopa Parlamendi peasekretäri 7. oktoobri 2010. aasta otsus, mis käsitleb teatavate summade sissenõudmist, mis apellandile – endisele Euroopa Parlamendi liikmele – reisikulude ja parlamendiliikme assisteerimiskulude hüvitamiseks maksti, ning parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi peadirektori 13. oktoobri 2010. aasta võlateade nr 315653, samuti kõik muud seotud või eelnenud aktid, ja teise võimalusena saata asi tagasi parlamendi peasekretärile uue otsuse tegemiseks, milles oleks sissenõutava summa suurus õiglaselt kindlaks määratud, ning teiseks osas, milles vaidlustatud kohtuotsuses jäeti kõik kohtukulud kohtuasjas T-560/10 ja osa kulusid kohtuasjas T-431/10 tema kanda.

Vaidluse taust

2 Vaidluse taust on välja toodud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–8 ja selle võib kokku võtta alljärgnevalt.

3 Apellant oli parlamendiliige parlamendi koosseisu ametiajal aastatel 1994–1999.

4 Parlament algatas 2006. aasta detsembris pärast Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) uurimist parlamendiliikme assisteerimiskulude ja reisikulude kontrollimenetluse, mis hõlmas muu hulgas apellanti.

5 Parlamendi peasekretär võttis 16. juulil 2010 vastu otsuse nr 311847, mis käsitles apellanti puudutavat menetlust teatavate summade sissenõudmiseks, mis reisikulude ja parlamendiliikme assisteerimiskulude hüvitamiseks oli põhjendamatult makstud (edaspidi „peasekretäri esimene otsus”).

6 Peasekretäri esimeses otsuses, mis oli koostatud inglise keeles, leiti, et apellandile oli Euroopa Parlamendi liikmete kulude hüvitamise ja toetuste maksmise eeskirja alusel tema parlamendiliikme mandaadi ajal alusetult makstud kokku 455 903,04 eurot (46 550,88 eurot reisikulude hüvitamiseks ja 409 352,16 eurot parlamendiliikme assisteerimiskulude hüvitamiseks) (edaspidi „vaidlusalune summa”). 4. augustil 2010 tehti apellandile teatavaks parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi peadirektori võlateade nr 312331 vaidlusaluse summa sissenõudmise kohta (edaspidi „esimene võlateade”).

7 Parlamendi peasekretär võttis 7. oktoobril 2010 vastu itaalia keeles koostatud otsuse, millega asendati peasekretäri esimene otsus (edaspidi „peasekretäri teine otsus”), ning sellele oli lisatud parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi peadirektori sama kuupäevaga dateeritud võlateade nr 315653, millega asendati esimene võlateade vaidlusaluse summa osas (edaspidi „teine võlateade”). Kõnealused aktid edastati apellandile 13. oktoobril 2010.

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

8 Hagiavalduses, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 24. septembril 2010, vaidlustas hageja kohtuasjas T-431/10 peasekretäri esimese otsuse, esimese võlateate ning kõik muud seotud või eelnenud aktid.

9 Hagiavalduses, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 10. detsembril 2010, vaidlustas hageja kohtuasjas T-560/10 peasekretäri teise otsuse ja teise võlateate kui ka peasekretäri esimese otsuse, esimese võlateate ja kõik seotud või eelnenud aktid.

10 Ajutiste meetmete kohaldamise taotlused, mis hageja oli samal ajal esitanud, jättis Üldkohtu president kohtumäärustes Nencini *vs*. parlament (T-431/10 R, EU:T:2010:441) ja Nencini *vs*. parlament (T-560/10 R, EU:T:2011:40) rahuldamata.

11 Kohtuasjad T-431/10 ja T-560/10 liideti kirjalikuks ja suuliseks menetlemiseks ning kohtuotsuse tegemiseks.

12 18. aprilli 2012. aasta kohtuistungil teatas hageja Üldkohtule, et ta loobub oma hagist kohtuasjas T-431/10.

13 Üldkohus võttis vaidlustatud kohtuotsuses hageja hagist loobumise kohtuasjas T-431/10 teatavaks ja tegi sellest tulenevalt määruse nimetatud kohtuasja registrist kustutamiseks.

14 Kohtuasja T-560/10 lahendamisel leidis Üldkohus, et hageja nõuded, milles paluti tühistada „kõik peasekretäri teise otsusega seotud või sellele eelnenud aktid", on esitatud puhtalt ettevalmistavate aktide peale ning on seega vastuvõetamatud.

15 Ta leidis lisaks, et hageja nõuded, milles paluti tühistada teine võlateade, on esitatud peasekretäri teist otsust puhtalt kinnitava akti peale, ning on seetõttu samuti vastuvõetamatud.

16 Sisulistes küsimustes jättis Üldkohus hageja nõuded peasekretäri teise otsuse tühistamiseks rahuldamata.

17 Vaidlustatud kohtuotsuses mõistis Üldkohus kohtuasja T-560/10 kulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kulud välja hagejalt ning jättis kohtuasja T-431/10 kulud, sealhulgas ajutiste meetmete kohaldamise menetlusega seotud kulud poolte endi kanda.

Apellatsioonkaebus

18 Apellant palub Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles sellega jäeti rahuldamata tema nõuded peasekretäri teise otsuse tühistamiseks;

— teise võimalusena saata kohtuasi võlgnetava summa õiglaseks kindlaksmääramiseks tagasi parlamendi peasekretärile;

— mõista Üldkohtu menetlusega seotud kohtukulud kohtuasjades T-431/10 ja T-560/10 ning Euroopa Kohtu menetlusega seotud kohtukulud välja parlamendilt.

19 Parlament palub jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

20 Apellant esitab oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks viis väidet. Neli esimest väidet on seotud põhjendustega, millele tuginedes lükkas Üldkohus tagasi peasekretäri teise otsuse tühistamiseks esitatud argumendid. Apellandi viies väide puudutab Üldkohtu määratud kohtukulude hüvitamist nii kohtuasjas T-431/10 kui ka kohtuasjas T-560/10.

21 Parlament väidab, et need väited on vastuvõetamatud ja põhjendamatud.

Apellatsioonkaebuse nõuded osas, milles need puudutavad kohtukulude hüvitamist kohtuasjas T-431/10

22 Tuleb meenutada, et Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 teise lõigu kohaselt ei saa apellatsioonkaebuse aluseks olla üksnes kohtukulude summa või see, kumb pool on kohustatud neid tasuma.

23 Käesolevas asjas on oluline märkida, et kohtuotsusega T-431/10 seoses tuleneb vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktidest 3 ja 4 vastavalt, et nimetatud kohtuasi on Üldkohtu registrist kustutatud ja kummagi poole kohtukulud asjaomases kohtuasjas jäetakse nende endi kanda.

24 Käesolevas apellatsioonkaebuses vaidlustab aga apellant vaidlustatud kohtuotsuse selle osa põhjendustest vaid need, mis puudutavad vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punkti 4 kohtukulude kohta.

25 Nagu Euroopa Kohtu põhikirja eespool osutatud sättest tuleneb, ei kuulu kohtukulude jaotuse kontrollimine Euroopa Kohtu pädevusse (vt eelkõige kohtumäärus Eurostrategies *vs.* komisjon, C-122/07 P, EU:C:2007:743, punkt 24).

26 Apellatsioonkaebuse nõuded on osas, milles need puudutavad kohtukulude hüvitamist kohtuasjas T-431/10, vastuvõetamatud. Järelikult tuleb apellatsioonkaebuse nõuded seda kohtuasja puudutavas osas tagasi lükata.

Apellatsioonkaebuse nõuded osas, milles need puudutavad kohtuasja T-560/10

Poolte argumendid

27 Olles esimeses astmes edutult väitnud, et temale esitatud nõue on aegunud, väidab apellant apellatsioonkaebuse esimeses väites, et Üldkohus rikkus käesolevas asjas kohaldatavaid aegumisnorme. Esiteks tõlgendas Üldkohus aegumistähtaja alguse kindlaksmääramisel ebaõigesti nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 74), mida on muudetud nõukogu 13. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 (ELT L 390, lk 1, edaspidi „finantsmäärus"), artiklit 73a ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse määruse nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad (EÜT L 357, lk 1; ELT eriväljaanne 01/04, lk 145), mida on muudetud komisjoni 23. aprilli 2007. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 478/2007 (ELT L 111, lk 13, edaspidi „rakendusmäärus"), artiklit 85b.

28 Apellant leiab, et välja arvatud juhul, kui see ei riku õiguskindluse ja tõhususe põhimõtet, on viieaastane aegumistähtaeg, mis on ette nähtud hierarhiliselt kõrgemal seisvas õigusnormis, s.o finantsmääruse artiklis 73a, selles osas, milles seda kohaldatakse ajavahemikule, mille jooksul tuleb nõudeõigus kindlaks määrata, olemuselt erinev rakendusmääruse artiklis 85b sätestatud tähtajast, mida kohaldatakse üksnes ajavahemikule, mille jooksul tuleb asjaomane nõue sisse nõuda. Seega, vastupidi Üldkohtu seisukohale ei saa nimetatud tähtaegade algus kokku langeda.

29 Kui nõnda pakutud tõlgendusega ei nõustuta, tugineb apellant teiseks väitele, mille kohaselt on nimetatud määrused õigusvastased, kuna nendes rikutakse aegumise üldpõhimõtteid ning nii õiguskindluse ja tõhusa kaitse põhimõtet kui ka võlgniku kaitseõiguseid. Kolmandaks heidab apellant Üldkohtule ette, et viimane hindas autonoomse argumendina seda argumenti, millele ta oli tuginenud aegumisnormide rikkumise kohta esitatud väite põhjendamiseks ning mille aluseks oli asjaolu, et parlament ei määranud oma nõuet kindlaks mõistliku aja jooksul.

30 Parlament väidab, et see väide on vastuvõetamatu, kuna esiteks tugineb apellant nendele samadele argumentidele, mis ta esitas esimeses astmes ja mille kohaselt on kaks aegumistähtaega. Teiseks esitatakse õigusvastasuse väide esimest korda käesolevas apellatsioonimenetluses.

31 Parlament rõhutab, et asjaomane väide ei ole igal juhul põhjendatud, kuna Üldkohus kohaldas finantsmääruse artikli 73a ja rakendusmääruse artikli 85b täiesti selgeid sätteid õigesti ning apellant on ise nendele artiklitele tuginenud.

Euroopa Kohtu hinnang

– Apellatsioonkaebuse esimese väite vastuvõetavus osas, milles see käsitleb finantsmääruse artikli 73a ja rakendusmääruse artikli 85b tõlgendamist

32 ELTL artikli 256, Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu ja Euroopa Kohtu kodukorra artikli 169 kohaselt tuleb apellatsioonkaebuses selgelt märkida selle kohtuotsuse vaidlustatud osad, mille tühistamist taotletakse, ning õiguslikud argumendid, mis toetavad eriomaselt seda nõuet. Sellele nõudele ei vasta apellatsioonkaebus, mis sisaldamata argumente, mis on konkreetselt suunatud vaidlustatud kohtuotsuses toime pandud õigusnormide rikkumiste tuvastamisele, piirdub Üldkohtus juba esitatud väidete ja argumentide sõnasõnalise kordamise või taasesitamisega.

33 Seevastu siis, kui apellant vaidlustab liidu õiguse Üldkohtu-poolse tõlgendamise või kohaldamise, võib esimeses astmes analüüsitud õigusküsimusi apellatsioonimenetluses uuesti arutada. Kui apellandil ei oleks võimalik oma apellatsioonkaebuses tugineda Üldkohtus juba esitatud väidetele ja argumentidele, kaotaks apellatsioonimenetlus osaliselt oma mõtte.

34 Apellatsioonkaebuse esimeses väitega soovitakse just nimelt vaidlustada tõlgendus, mille Üldkohus andis finantsmäärusele ja rakendusmäärusele esimeses astmes esitatud väite tagasilükkamiseks. Seega seab apellant kahtluse alla vastuse, mille Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses õigusküsimusele selgelt andis, ning Euroopa Kohus võib seda apellatsioonkaebuse raames kontrollida.

35 Järelikult tuleb apellatsioonkaebuse esimene väide lugeda vastuvõetavaks osas, milles see käsitleb finantsmääruse artikli 73a ja rakendusmääruse artikli 85b tõlgendamist.

– Apellatsioonkaebuse esimese väite põhjendatus osas, milles see käsitleb finantsmääruse artikli 73a ja rakendusmääruse artikli 85b tõlgendamist

36 Tuleb meenutada, et finantsmääruse artiklis 73a on sätestatud, et „[i]lma et see mõjutaks erimääruste sätete ja [Euroopa Liidu] omavahendite süsteemi käsitleva nõukogu otsuse kohaldamist, kohaldatakse kolmandatele isikutele esitatavate [liidu] nõuete ja [liidule] esitatavate kolmandate isikute nõuete suhtes viieaastast aegumistähtaega. Aegumistähtaja arvutamise kuupäev ja selle arvestusperioodi katkestamise tingimused sätestatakse rakenduseeskirjades”. Rakendusmääruse artikli 85b lõike 1 esimeses lõigus on sätestatud, et „[k]olmandatele isikutele esitatavate [liidu] nõuete suhtes kohaldatava aegumistähtaja arvestusperiood algab võlgnikule võlateates teatatud […] tähtaja möödumisest”.

37 Selleks et lükata tagasi apellandi väide, et peasekretäri teise otsuse vastuvõtmise päeval, s.o 7. oktoobril 2010 oli parlamendi nõue vaidlusaluse summa tagasisaamiseks finantsmääruse artikli 73a kohaselt aegunud, leidis Üldkohus esiteks vaidlustatud kohtuotsuse punktides 39 ja 40 sisuliselt, et nimetatud artikli ja rakendusmääruse artikli 85b sätete koostoimes hakkas aegumistähtaeg kulgema teises võlateates apellandile teatavaks tehtud tähtajast, s.o 20. jaanuarist 2011. Üldkohus tegi selle põhjal vaidlustatud kohtuotsuse punktis 41 järelduse, et 7. oktoobril 2010 ei olnud aegumistähtaeg veel kulgema hakanud ja järelikult ei olnud aegumistähtaeg sellel kuupäeval kindlasti saabunud.

38 Teiseks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuses punktis 43, et apellant püüdis samuti heita parlamendile ette, et viimane ei täitnud nõudeid, mis tulenevad mõistliku aja põhimõttest, mille kohaselt ei või õiguskindluse põhinõudest lähtudes liidu institutsioonid oma pädevuse teostamist lõputult edasi lükata. Üldkohus meenutas, et haldusmenetluse läbiviimisel kujutab mõistliku aja järgimise kohustus endast liidu õiguse üldpõhimõtet, mille tagamine on liidu kohtu ülesanne ja mida on osana õigusest heale haldusele korratud Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 41 lõikes 1.

39 Olles asunud seisukohale, et mõistliku aja järgimine on nõutav kõigil juhtudel, kui asjakohaste sätete puudumisel takistavad õiguskindluse põhimõte ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõte liidu institutsioonidel tegutseda ilma igasuguse ajalise piiranguta, sedastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 45 ja 46, et käesolevas asjas ei ole ei finantsmääruses ega rakendusmääruses täpsustatud, millise tähtaja jooksul tuleb võlateade teatavaks teha, ning järelikult on Üldkohtu ülesanne kontrollida, kas parlament pidas mõistliku aja põhimõttest tulenevatest kohustustest kinni.

40 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47 ja 49 esiteks, et mõistliku aja põhimõtte seisukohast võib muidugi kritiseerida aega, mis oli kulunud hageja parlamendiliikme mandaadi lõppemisest 1999. aasta kestel kuni peasekretäri teise otsuse vastuvõtmiseni 7. oktoobril 2010. Teiseks puudutasid asjaomasele isikule süüks pandud asjaolud raamatupidamisdokumente, mis olid juba parlamendi valduses, ning parlamendi tähelepanu vea tegemise ohule oleks pidanud lisaks äratama hageja 13. juuli 1999. aasta kiri, milles taotleti parlamendiliikme assisteerimiskulude hüvitamise eeskirjade selgitamist.

41 Üldkohus tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50 selle põhjal järelduse, et parlamendi algatatud kontrollimenetluse oleks võinud läbi viia varem ning ka peasekretäri teise otsuse oleks võinud varem vastu võtta, mistõttu rikkus parlament mõistliku aja põhimõttest tulenevaid kohustusi.

42 Kohus otsustas siiski, et mõistliku aja põhimõtte rikkumise kohta esitatud väide tuleb tagasi lükata, kuna niisugune rikkumine toob akti tühistamise kaasa vaid juhul, kui kõnealuse rikkumisega on kahjustatud akti adressaadi kaitseõiguste teostamist. Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 52, et käesoleval juhul ei ole hageja kõnealuse rikkumise kohta esitatud seisukohtades toonud välja ühtegi argumenti, mis kinnitaks, et tema kaitseõigusi on rikutud.

43 Sellega seoses tuleb märkida, et finantsmääruse artiklis 73a on sätestatud üldnorm, mis näeb ette liidu nõuete viieaastase aegumistähtaja, ning viidatakse selle tähtaja arvutamise kuupäeva kindlaksmääramisega seoses rakenduseeskirjadele, mille kehtestab sama määruse artikli 183 alusel Euroopa Komisjon.

44 Neist sätetest tuleneb esiteks, et selleks, et teha kindlaks liidu nõude aegumine, ei saa tugineda tõhusalt ainuüksi finantsmääruse artiklile 73a ilma selle rakenduseeskirjadeta.

45 Teiseks tuleb tõdeda, et sätestades üldnormi, mis näeb ette viieaastase aegumistähtaja, leidis liidu seadusandja, et niisugune tähtaeg on piisav, et võlgniku huvid oleksid õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte seisukohast kaitstud ning liidu organid saaksid alusetult makstud summad sisse nõuda. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 50 märkis, on finantsmääruse artikli 73a eesmärk nimelt piirata ajas võimalust nõuda sisse kolmandate isikute vastu pööratud liidu nõudeid, et täita usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet. Artiklis 73a nõnda sätestatud üldnormi rakenduseeskirjad peavad olema vastu võetud üksnes neid eesmärke järgides.

46 Sellega seoses sätestatakse rakendusmääruse artiklis 85b aegumistähtaeg, mis hakkab kulgema selle tähtaja möödumisest, millest teatatakse võlgnikule võlateates ehk aktis, millega tehakse võlgnikule teatavaks, et nõue on eelarvevahendite käsutaja poolt kindlaks määratud, ning millega määratakse võlgnikule vastavalt rakendusmääruse artiklile 78 maksetähtaeg.

47 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 45 märkis, tuleb siiski sedastada, et ei finantsmääruses ega rakendusmääruses ei ole täpsustatud, millise aja jooksul tuleb võlateade alates asjaomase nõude tekkimise päevast teatavaks teha.

48 Nagu vaidlustatud kohtuotsuse punktis 44 meenutati, peab asjassepuutuv institutsioon vastavalt õiguskindluse põhimõttele tegema võlateate teatavaks mõistliku aja jooksul, kui sellekohased sätted puuduvad. Vastasel korral saaks eelarvevahendite käsutaja, kelle ülesanne on võlateates määrata

maksetähtaeg, mis on rakendusmääruse artikli 85b sõnastuse kohaselt aegumistähtaja alguseks, selle alguskuupäeva vabalt kehtestada, ilma et see oleks mingil viisil seotud asjaomase nõude tekkimise ajaga, mis ei vastaks ilmselgelt õiguskindluse põhimõttele ja finantsmääruse artikli 73a eesmärgile.

49 Sellega seoses tuleb artiklit 73a arvestades tõdeda, et võlateate teatavaks tegemise aega tuleb pidada ebamõistlikuks, kui see toimub rohkem kui viis aastat pärast seda, kui institutsioonil oli tavalistes tingimustes võimalik oma nõue maksma panna. Niisuguse eelduse saab ümber lükata vaid juhul, kui asjaomane institutsioon tõendab, et tema jõupingutustest hoolimata tekkis viivitus võlgniku käitumise tõttu, kes kasutas nimelt venitamistaktikat või käitus pahauskselt. Kui sellist asjaolu ei ole tõendanud, tuleb sedastada, et institutsioon rikkus mõistliku aja põhimõttest tulenevaid kohustusi.

50 Käesolevas asjas, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 46–50 sedastas, võttis parlament peasekretäri teise otsuse ja teise võlateate vastu ning edastas need apellandile alles 2010. aasta oktoobris, kuigi asjaomase isiku parlamendiliikme mandaat lõppes 1999. aastal, parlament sai kõnealustest asjaoludest teada 18. märtsil 2005, mil talle edastati OLAF-i lõpparuanne, ning kõnealuseid asjaolusid käsitlevad raamatupidamisdokumendid olid parlamendi valduses juba enne seda kuupäeva. Kuna puuduvad tõendid asjaomase isiku käitumise kohta, mis võiksid sellist viivitust selgitada, siis leidis Üldkohus õigesti, et parlament rikkus käesoleval juhul mõistliku aja põhimõttest tulenevaid kohustusi.

51 Leides vaidlustatud kohtuotsuse punktides 51 ja 52, et mõistliku aja põhimõtte selline rikkumine ei saanud kaasa tuua peasekretäri teise otsuse tühistamist, kuna hageja ei olnud tõendanud, et niisugune rikkumine kahjustas tema kaitseõigusi, asus Üldkohus siiski ekslikule seisukohale mõistliku aja põhimõtte rikkumisest tulenevate tagajärgede suhtes, kui liidu seadusandja on kehtestanud üldise õigusnormi, mille kohaselt peavad liidu institutsioonid tegutsema teatud tähtaja jooksul.

52 Olles kehtestanud – nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 45 öeldud – üldnormi, mille kohaselt aeguvad vastavalt finantsmääruse artiklile 73a kolmandate isikute vastu pööratud liidu nõuded viie aasta möödudes, soovis liidu seadusandja anda liidu potentsiaalsetele võlgnikele tagatise, et pärast seda tähtaega ei ole vastavalt õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse nõuetele põhimõtteliselt võimalik nende suhtes selliste nõuete sissenõudmiseks meetmeid kohaldada ning nad ei ole seega kohustatud tõendama, et nad ei ole neid summasid võlgu.

53 Niisiis tuleb võtta arvesse liidu seadusandja selgelt väljendatud tahe piirata ajaliselt institutsioonide võimalust nõuda sisse kolmandate isikute vastu pööratud liidu nõudeid, et teha järeldusi tuvastuse alusel, et üks tema institutsioonidest on rikkunud mõistliku aja põhimõttest tulenevaid kohustusi.

54 Võttes arvesse õiguskindluse ja õiguspärase ootuse kaitse nõudeid, mis on seadusandja tahte aluseks, ei ole käesoleval juhul asjakohane kohtupraktika, mida Üldkohus meenutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 51 ja mille kohaselt toob mõistliku aja põhimõtte rikkumine kaasa vaidlustatud akti tühistamise vaid juhul, kui sellise rikkumisega kahjustatakse kaitseõigusi.

55 Seega, kuna Üldkohus leidis käesolevas asjas, et parlament rikkus mõistliku aja põhimõttest tulenevaid kohustusi, ei saanud ta õigusnormi rikkumata jätta peasekretäri teist otsust tühistamata põhjusel, et hageja ei tuginenud oma kaitseõiguste rikkumisele.

56 Järelikult Üldkohus eksis, kui ta hageja esimese väite tagasi lükkas.

57 Arvestades kõiki eelnenud kaalutlusi ning ilma, et oleks vaja analüüsida poolte ülejäänud argumente ja väiteid, tuleb vaidlustatud kohtuotsus tühistada osas, milles see puudutab kohtuasja T-560/10.

Hagi Üldkohtus

58 Vastavalt Euroopa Kohtu põhikirja artikli 61 esimesele lõigule võib Euroopa Kohus vaidlustatud kohtuotsuse tühistamise korral teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium seda lubab.

59 Käesolevas kohtuasjas on Euroopa Kohus seisukohal, et menetlusstaadium lubab otsustada tühistamishagi üle, mille R. Nencini Üldkohtule esitas, ning et selle kohta tuleb teha lõplik kohtuotsus.

60 Apellandi esimese väitega aegumise ja mõistliku aja põhimõtte rikkumise kohta tuleb käesoleva kohtuotsuse punktides 48–50 esitatud põhjustel nõustuda.

61 Järelikult tuleb peasekretäri teine otsus ja teine võlateade tühistada.

Kohtukulud

62 Kodukorra artikli 184 lõige 2 sätestab, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.

63 Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Samas sättes on ette nähtud, et kui kohtuasja asjaolud seda õigustavad, võib Euroopa Kohus otsustada, et lisaks enda kohtukulude kandmisele mõistetakse poolelt välja ka osa teise poole kohtukuludest.

64 Käesolevas asjas tuleb märkida, et esiteks jäeti rahuldamata apellandi apellatsioonkaebuses esitatud nõuded, mis seonduvad kohtuasjaga T-431/10. Teiseks jäeti rahuldamata apellatsioonimenetluses esitatud parlamendi nõuded, mis seonduvad kohtuasjaga T-560/10. Seega, kuna kumbki pool on teiselt kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb parlamendi kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja kolm neljandikku apellandi kohtukuludest käesolevas apellatsioonimenetluses.

65 Esimese kohtuastme kohtukulud kohtuasjas T-560/10 tuleb välja mõista parlamendilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. **Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsus Nencini *vs.* parlament (T-431/10 ja T-560/10, EU:T:2013:290) osas, milles see puudutab kohtuasja T-560/10.**

2. **Tühistada Euroopa Parlamendi peasekretäri 7. oktoobri 2010. aasta otsus, mis käsitleb teatavate summade sissenõudmist, mis endisele Euroopa Parlamendi liikmele Riccardo Nencinile reisikulude ja parlamendiliikme assisteerimiskulude hüvitamiseks maksti, ning Euroopa Parlamendi finantsküsimuste peadirektoraadi peadirektori 13. oktoobri 2010. aasta võlateade nr 315653.**

3. **Jätta Euroopa Parlamendi kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja kolm neljandikku Riccardo Nencini kohtukuludest käesolevas apellatsioonimenetluses.**

4. **Mõista Euroopa Parlamendilt välja esimese kohtuastme kohtukulud kohtuasjas T-560/10.**

5. **Jätta apellatsioonkaebus ülejäänud osas rahuldamata.**

Allkirjad